

MEDUNARODNI MULTIETNICKI FOLKLORNI FESTIVAL „POKRAJ RIJEKE KARAŠA“

Iuni, 02 iulie 2018

U partnerstvu s Odjelom za me uetni ke odnose Rumunjske vlade, Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je u subotu 5. svibnja 2018. godine po drugi put organizirao
Me unarodni multietni ki Folklorni festival „Pokraj rijeke Karaša“;

Ove godine, folklorne skupine došle su sa svih strana: Hrvati iz Bosne Hercegovine, Hrvati iz Salzburga, Hrvati iz Hrvatske, rumunjska kulturno – umjetni ka društva i ansambli nacionalnih manji-na iz Rumunjske. Posjetitelji kulturnog doga aja imali su priliku vidjeti svu ljepotu narodnih nošnji i dio identiteta gostuju ih društava, koji su plesali plesove, svirali glazbu i pjevali pjesme kako su im radili bake, djedovi i svi pretci kroz mnoga stolje a.

I brojni dužnosnici iz politi kog i javnog života su bili prisutni na me unarodnom multietni kom festivalu, tako da je drevno Karaševo bilo pretvoreno prošle subote u istinski centar multikulturalnosti Karaš-severinske županije, gdje se uvažavaju i duboko poštuju razli itosti te njeguje vlastita kultura i tradicija. Od brojnih uzvanika koji su prisustvovali kulturnoj manifestaciji spomenuo bih Slobodana Geru, predsjednika Zajedništva Hrvata, zatim Vinka Sablja, predsjednika Hrvatskog Svjetskog Kongresa, Mateia Lupua, župana Karaš-severinske županije, Petra Bogdana, na elnika karaševske op ine te Vasilea Raescua, stru njaka u Odjelu za Multietni ke odnose Rumunjske vlade. Ovogodišnje izdanje multietni kog me unarodnog festivala iz Karaševa bilo je namije-njeno obljetnici stogodišnjice Velikog ujedinjenja iz 1918. godine. Voditelji Folklornog festivala, Marija Filka na hrvatskom i Dan Liu na rumunjskom jeziku, predstavili su ukratko svako društvo koje je nastupalo i dodatno su animirali cjelokupni program.

Multietni ki me unarodni festival iz Karaševa bio je namijenjen obljetnici stogodišnjice Velikog ujedinjenja iz 1918. godine, rekao je Predsjednik Zajedništva Hrvata Slobodan Gera na otvaranju festivala, nakon što je srda no pozdravio prisutnu publiku, umjetni ke formacije i visoke politi ke uzvanike. “Budu i da je 1918. godine ostvareno u Alba-Iuliji ujedinjenje moderne rumunjske države, ovogodišnju ediciju Festivala organizatori posve uju upravo obljetnici stogodišnjice izgradnje Velike Rumunjske, gdje svi gra ani, neovisno o etniji i vjerskoj opredjeljenosti, imaju ista prava. Želimo posredstvom ovog našeg festivala odati ast našim precima i sa uvati našu prošlost, želimo biti bliži državi i ljudima, nastojimo doprinijeti miru, stabilnosti i dobrobiti u godini obljetnice. Želimo, tako er, dokazati da raznolikost spaja ljudе, a budu i da se ove godine nalazimo i u godini proslave Kulturne baštine, želimo proslaviti zajedno, putem pjesme, plesa i dobre volje obljetnicu Velikog ujedinjenja. Kad nas prošlost spaja, sadašnost nas obavezuje da budu nost naše djece bude bolja i da dokažemo potpunu zrelost za mirni i skladni suživot u planinskom Banatu, u ovim lijepim i pitoresknim krajevima Rumunjske. Pozivam vas da se dobro i ugodno osje ate u jezgru hrvatske manjine iz Rumunjske, na Folklornom festivalu kojega organizira Zajedništvo Hrvata iz Rumunjske“;

Predsjednik Hrvatskog Svjetskog Kongresa Vinko Sabljo nije krio zadovoljstvo što je imao priliku posjetiti Karaševo i karaševske Hrvate te biti sudionikom kulturne manifestacije „Pokraj rijeke Karaša“. „Ja vam se divim, u ovim teškim okolnostima, u izolaciji, mogu re i, od vas se može u iti. Sjetio sam se ovih dana fra. Grge Marti a, prosvjetitelja ro enog u Bosni i Hercegovini, koji je rekao: i kad odu naši ždrali stari, ostat e pti ji ždralovi i, hranit emo pti je ždralovi e, naše pleme uginuti ne e. I vi ste to dokazali, kao da ste fra. Grgu Marti a inspirirali da to napiše. Uvjeren sam da pleme ovog naroda, koji ovdje živi stolje ima, ne e imati kraja jer uz vas je i Božja. Vi imate dvije domovine i vidim da štujete i volite i jednu i drugu. Domovina Rumunjska je puno napravila za hrvatsku nacionalnu manjinu, koliko nijedna od država koje poznajem u Europi, i drag mi je da je ljubite i volite kao i ovu drugu vašu domovinu, Hrvatsku. Na kraju vam želim re i da se osje amo ovdje, - ja, moja supruga i ljudi koji su došli iz Herceg Bosne, kao kod ku e, mi smo svi jedno. I ako sam prvi put me u Hrvatima u Rumunjskoj, uvjeren sam da nisam zadnji put“;

Vasile Raescu iz Odjela za Multietni ke odnose Rumunjske Vlade uputio je pohvale ZHR za organiziranje drugog izdanja Festivala, ali i za stalne napore u promoviranju obi aja i tradicija jer na taj na in doprinosi o uvanju kulturnog, lingvisti kog i nacionalnog identiteta hrvatske manjine u Rumunjskoj u ovim vremenima.

„ ast nam je sudjelovati uz vas na ovoj drugoj ediciji folklornog festivala Pokraj rijeke Karaša, doga aj namijenjen nacionalnim manjinama koje pomo u igre, pjesme i narodne nošnje ponovno unose u naša srca stare folklorne tradicije. U kontekstu ob-ljetnice Velikog Ujedinjenja, ne grijecšim kad uklju im Folklorni festival „Pokraj rijeke Karaša“ u red onih manifestacija koje podcrtavaju doprinos nacionalnih manjina usavršavanju kulture rumunjske države. Upu ujem pohvale ZHR-u za organiziranje drugog izdanja Festivala, ali i za stalne napore u promoviranju obi aja i tradicija jer na taj na in doprinosi o uvanju kulturnog, lingvisti kog i nacionalnog identiteta hrvatske manjine u Rumunjskoj u ovim vremenima“.

Doma ini, ansambl Karaševska zora, otvorili su svojim nastupom drugu ediciju festivala iz Karaševa i iskoristili su priliku pokazati mnogobrojnoj publici tradicionalnu karaševsku nošnju, stare karaševske plesove i popijevke i svu raskoš folkora Hrvata u Rumunjskoj. Nakon Karaševske zore redom su na otvorenoj sceni nastupali KUD „Metkovi “ iz Metkovi a, jedan od zna ajnijih u Dalmaciji i Hrvat-skoj te dugogodišnji organizator Smotre folkora „Na Neretu mise ina pala“, Ansambl “Junii Gugulani” iz Karansebeša, promicatelj rumunjske kulture, rumunj-skih i etni kih tradicionalnih plesova i rumunjskih narodnih pjesama, KUD „Vilim Cecelja” iz Salzburga, iji lanovi potje u iz raznih krajeva Hrvatske te Bosne i Hercegovine i trude se sa uvati obi aje iz krajeva svojih roditelja i djedova,KŠD „RAKITNO“ iz Bosne i Hercegovine, u ijem se repertoaru, izme u ostalog, nalaze pjesme, igre i plesovi zapadne Hercegovine, Ansambl “Teregovana” iz Teregove, s plesovima nadahnutim iz radova specifi nih planin-skom banatskom selu, Ansambl „Datina Cr an ” iz Karaš-severina, ina e ansambl nastavnika iz Karaš-severina zaljubljenih u pjesmu i banatski narodni ples, Ansambl “KYMATA” Elenske Zajednice Prahova, koji ima u portfelju plesove iz središnje i oto ne zone Gr ke (posebice iz Krete i Cipra), Formacija njema kih narodnih plesova „Enzian” Demokratskog Foruma Njemaca iz županije Karaš-severin, uvatelj i promicatelj njema kog narodnog plesa u prostoru planinskog Banata, Folklorni ansambl “BOKRÉTA”, u ijem se repertoaru nalaze suite plesova iz dijalekta južne ravnice Tise i plesovi iz dunavskog dijalekta SARKOZ, Ansambl “FIJALOCKA” iz slova kog sela Butin, Vokalno-instrumentalna formacija „Trio Hrin Zajedništva Ukrajinaca u Rumunjskoj, Ansambl “CARA UL” iz županije Karaš-severin, trenutno jedini ansambl iz županije s 30. godina djelovanja, Folklorni ansambl “BÂRZAVA” op ine i Mjesnog vije a Ri ice, u ijem se repertoaru nalaze plesne suite iz pokrajina Banat, Oa , Oltenija, kao i srpski plesovi i Ansambl gr kih plesova “Hara”, u ijem se repertoaru nalaze plesovi s itavog teritorija Gr ke.

Ilanovi folklornih skupina pjesmom i plesom poveli su okupljene po raznim krajevima u kojima se njeguje bogatstvo tradicijske kulture, tako da su gledatelji ove manifestacije me unarodnog karaktera uživali u programu gdje su folklorši svojim nastupom vjerno kroz pjesmu i folklor izvodili plesove iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Rumunjske. Kroz nastup na Folklornom festivalu „Pokraj rijeke Karaša“ sudionici su uputili svima jednu bitnu poruku, a ta je da razlike i naša raznolikost nas prave ja ima, a poštovanje kulturne raznolikosti bitna je za promoviranje me ukulturalnog dijaloga.

Za bogati program Festivala zahvalnost svakako pripada organizatorima, u prvom redu Zajedništvu Hrvata i odjelu za programe ZHR-a”, koji su omogu ili da manifestacija nastavi svoj put i preraste u nezaobilazan kulturni i društveni doga aj na bogatoj festival-skoj sceni multikulturalne Rumunjske”. Isto tako, stvar ne bi bila mogu a bez vrste kohezije izme u lanova ove zajednice i ostalih manjina iz države, bez postoja-nja konzenzusa glede ostvarivanja ovakvih kulturnih i odgojnih manifestacija.

Ivan Dobra